

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 VI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2023

Nr. 4

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 september 2022

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister voor Rechtsbescherming en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, het Werkprogramma 2023 van de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie) aan.

Toezicht kan duidelijk maken waar risico's liggen, waar het goed gaat en waar het beter kan. Het toezicht van de Inspectie kan daarmee bijdragen aan het versterken van het publieke vertrouwen in organisaties in het domein justitie en veiligheid. In haar toezicht focust de Inspectie op de vier doelen uit haar Meerjarenperspectief 2021–2024:

- het stimuleren van veerkracht en weerbaarheid van organisaties;
- het bevorderen van hun lerend vermogen;
- het bevorderen van effectieve ketens en netwerken;
- het scherp houden van organisaties op het burgerperspectief (wat heeft een burger aan hun werk).

Via een jaarlijks werkprogramma geeft de Inspectie inzicht in de keuzes en laat zij zien hoe zij de meerjarendoelen concretiseert.

De jaarberichten van de Inspectie van de afgelopen paar jaar hebben een heldere boodschap; uitvoeringsorganisaties en de ketens waarin zij werken staan onder druk. In het werkprogramma 2023 schetst de Inspectie dat zij terreinen als de jeugdbescherming, het gevangeniswezen, de politie, de asielopvang, de forensische zorg en de opvang van Oekraïners ziet waar de uitvoering onder ernstige druk staat en deels in crisis is.

Regulier toezicht

Zoals vorig jaar al in het werkprogramma is aangekondigd ligt de focus van de Inspectie voornamelijk op de invulling van het regulier toezicht (Kamerstuk 35 925 VI, nr. 4). Met de inzet van regulier toezicht wordt doorlopend in kaart gebracht wat er speelt in het domein justitie en veiligheid, zowel qua knelpunten als beste praktijkervaringen. Door

(locatie)bezoeken, gesprekken en het opvragen en analyseren van data heeft de Inspectie voortdurend contact met organisaties die zelfstandig of binnen een keten opereren. Er wordt met hen regelmatig gereflecteerd op de inzichten van de Inspectie. Dit stelt hen in staat om bij te sturen als dat nodig blijkt. Regulier toezicht helpt de Inspectie JenV tijdig risico's te onderkennen en daarmee scherp te kiezen, ook vanuit het perspectief van de burger, op welke onderwerpen zij verdiepend onderzoek uitvoert.

Verdiepend toezicht

In het kader van verdiepend toezicht onderzoekt de Inspectie in de jeugdstrafrechtketen hoe organisaties zorgen dat behandeling en ontwikkeling van jongeren voorop staan, zoals het pedagogisch uitgangspunt van jeugdstrafrecht luidt. Bij de politie onderzoekt de Inspectie de aanpak van gijzelsoftware. Criminelen blokkeren met hiermee computers en/of gegevens van derden en geven die alleen voor losgeld vrij. Het aantal gevallen stijgt de laatste jaren fors. Verder wordt intake en serviceverlening door de politie onder de loep genomen. Als burgers iets willen vragen of melden aan de politie, verloopt het eerste contact meestal via dit onderdeel.

Intensief toezicht

Via intensief toezicht zet de Inspectie organisaties aan tot noodzakelijke verbeteringen en hoe die uitpakken. In 2023 loopt het intensieve onderzoek naar de Justitiële Jeugdinstellingen door.

Als toezichthouder signaleert en stimuleert de Inspectie niet alleen, waar nodig intervenueert zij. Daarbij maakt zij per interventie een afweging hoe die bijdraagt aan de beoogde verandering en het gewenste maatschappelijke effect. De bevindingen, conclusies en aanbevelingen van de Inspectie zijn stimulansen voor de uitvoering, het departement, parlement en publiek. De Inspectie spreekt niet alleen de uitvoeringsorganisaties en de keten waarin zij werken aan, maar in toenemende mate ook hun opdrachtgever en eigenaar. Die zijn verantwoordelijk voor de taken van en middelen om uitvoeringsorganisaties optimaal te laten functioneren.

Het werkprogramma bevat de hoofdlijnen van het toezicht in 2023 en verder. De Inspectie kan naar aanleiding van de actualiteit of een risico-inschatting prioriteiten bepalen. Dit kan leiden tot een bijstelling van de programmering gedurende het jaar. Uw Kamer wordt op de gebruikelijke wijze via het jaarbericht geïnformeerd over de resultaten van de inzet van de Inspectie JenV.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius